

якісний рівень негативно впливає диктат. Тому, державою не мають заохочуватися горизонтальні злиття, які підсилюють монополістичні тенденції;

- нажалі, державні структури і, насамперед, уряд виявляють майже повну байдужість до науки і освіти. Сьогодні вкрай необхідно переглянути відносини з наукою, надати їй фінансової, організаційної та суспільної підтримки;

- у короткий термін доцільно створити правову основу ефективної податкової бази у країні;

- доцільно звернутися до практики розробки перспективних планів і прогнозів розвитку народного господарства на якісно новій основі. У прогнозах і планах розвитку країни на 5-10 років поряд з іншими макропоказниками важливе місце мають зайняти структурні параметри.

УДК 330.131.7

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРЬКИМ РИЗИКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Журавель К.В., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Система управління господарським ризиком на підприємстві повинна забезпечити прийняття раціональних управлінських рішень на основі обґрунтованого вибору заходів щодо нейтралізації ризиків і відповідних до них методів управління господарським ризиком.

В конкретних господарських ситуаціях можуть бути обрані заходи, які передбачають аби ухилення від ризику, або локалізацію, дисипацію чи компенсацію його.

1. Використання методів ухилення від ризиків, які засновані на повній відмові від господарського ризику, надають керівнику підприємства повну гарантію запобігання ризику у всіх його проявах. Суб'єкти господарювання, які додержуються тактики «ухилення від ризику» можуть повністю відмовитись від ненадійних клієнтів (партнерів), від впровадження інновацій, здійснити страхування можливих господарських ризиків, хеджування, залучити до дії механізми взаємо- та перестраховування, передачі та лімітування ризику, можуть знайти бажаного «гаранта».

2. Методи локалізації господарського ризику базуються на виявленні проблемних підрозділів на підприємстві, які підвладні найбільшому впливу господарських ризиків, з метою виведення їх із складу підприємства. Саме така ціль досягається також при реструктуризації підприємств на основі розукрупнення та при утворенні венчурних підприємств.

3. Методи дисипації ризику базуються на розподілі виявлених факторів господарського ризику між учасниками виробничого процесу і направлені на

зменшення рівня концентрації ризику у окремо взятого виробника.

Основними гнучкими методами дисипації, які можуть успішно використовуватися в системі управління господарським ризиком на підприємстві є: диверсифікація видів діяльності суб'єкта господарювання; розподіл відповідальності між партнерами з виробництва товарів та надання послуг; прийняття ризику «на себе» якщо він несе у собі потенціал можливого прибутку або неминучості; відокремлення розрахунків з партнерами; розширення кола клієнтів (партнерів), або диверсифікація ринків збуту та зон господарювання; збільшення запасів сировини, матеріалів та ін.; диверсифікація інвестиційного портфеля.

4. Методи компенсації ризику пов'язані з утворенням механізму попередження небезпеки на підприємстві. Ці методи є найбільш трудомісткими і потребують виконання великого обсягу попередніх аналітичних робіт. Найбільш ефективними в цій групі методів є: прогнозування зовнішнього середовища (в державі, в регіоні); утворення резервів коштів на підприємстві; об'єднання ризику з іншими учасниками, зацікавленими в успіху спільної справи; моніторинг соціально-економічного середовища; утворення фондів взаємної підтримки; впровадження методів стратегічного планування на підприємстві.

Вибір методів управління господарським ризиком на підприємстві здійснюється адекватно до господарської ситуації, яка на ньому склалася. При цьому прийняття управлінських і з управління господарським ризиком повинно стати єдиною складовою в системі менеджменту підприємства.

УДК 331.108.2

УПРАВЛІНСЬКА КОМАНДА ЯК ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІН В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Калініченко Л.Л., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

В умовах динамічного зростання, вимушеної реструктуризації, переорієнтації і т.п. – в період змін в організації, одним з ключових чинників її успіху є наявність ефективної управлінської команди, яка здатна вирішувати нові задачі в зовнішньому середовищі і мінімізувати ризики бізнесу. Командна взаємодія відкриває перед організацією безліч нових можливостей при тому ж наборі ресурсів. Такі чинники властиві ефективним командам як – ототожнення членами команди особистої і групової мети та інтересів, відчуття взаємної відповідальності за дії кожного викликають так званий синергетический ефект.

Синергетичний ефект означає, що фізичні та інтелектуальні зусилля одного помножуються на зусилля інших і згуртована команда виявляється в